

Jäsenkaupunkien lausunnot HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2025 - 2027 (AK)

Hallitus 20.09.2024 § 91
643/02.020.200.2000/2024

Esittelijä Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelija Talousjohtaja Minna Haapala, sähköposti etunimi.sukunimi@hsy.fi

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). HSY:n perussopimuksen 11§:n mukaan kuntayhtymän on pyydettävä jäsenkaupungeilta kirjalliset lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelmasta ennen sen hyväksymistä.

HSY:n hallitus käsitteli 14.6.2024 alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2025–2027 ja päätti pyytää siitä jäsenkaupunkien lausunnot pohjaksi suunnitelman jatkovalmistelulle. Lausunnot saatiin kaikilta jäsenkaupungeilta.

Lausunnot ja niistä ilmenevät kehitysehdotukset otetaan huomioon toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksen valmistelussa.

Jäsenkaupungit ovat pääosin tyytyväisiä alustavaan toiminta- ja taloussuunnitelmaan. Keskeisiä huomioita ovat:

1. Talouden tasapainottaminen on tärkeää

- kaupungit korostavat HSY:n korkeaa investointitasoa ja sen merkitystä vesihuollon ja jätehuollon kehittämisessä
- vesihuollon asiakasmaksujen korotuksia pidettiin suurina, mutta tarpeellisina talouden tasapainottamiseksi
- kaupungit ovat huolissaan HSY:n kasvavasta velkaantumisesta ja sen vaikutuksista talouden tasapainoon
- tuottavuuden parantaminen on tärkeää talouden tasapainottamisessa ja investointien rahoittamisessa
- HSY:n tulee pyrkiä vähentämään velkaantumista ja saavuttamaan taloudellinen tasapaino
- kustannusten hallinta on tärkeää, erityisesti investointien ja toimintamenojen osalta.

2. Toiminnan jatkuvuuden varmistaminen

- fyysisen turvallisuuden ylläpito vesihuollon ja jätehuollon infrastruktuurissa on tärkeää.
- HSY:n tulee kehittää kyberturvallisuuttaan ja varmistaa, että järjestelmät ovat suojattuja kyberuhkia vastaan
- HSY:n tulee tehdä perusteellisia turvallisuusselvityksiä ja tunnistaa mahdolliset riskit, jotta ne voidaan hallita tehokkaasti.
- HSY:n tulee varata riittävät resurssit turvallisuuden kehittämiseen, sekä fyysisen että kyberturvallisuuden osalta. Turvallisuuteen liittyvät investoinnit ovat välttämättömiä toimintavarmuuden ja asukkaiden turvallisuuden varmistamiseksi.
- vesihuoltoverkoston saneeraus ja investoinnit ovat välttämättömiä vesihuollon toimintavarmuuden varmistamiseksi.

3. Toiminnan luotettavuus, ympäristö ja yhteistyö

- yhteistyö ja koordinointi HSY:n ja jäsenkuntien välillä on tärkeää. Tämä koskee erityisesti suuria infrastruktuurihankkeita ja vesihuoltoverkoston laajentamista.
- HSY:n tulee kiinnittää huomiota asiakastytyvyyden parantamiseen, asiakaspalvelun laatuun ja toiminnan sujuvuuteen.
- HSY:n tulee jatkaa jätehuollon kehittämistä, kiertotalouden edistämistä ja parantaa kierrätysasteita.
- kaupungit tukevat ilmastotavoitteita, hiilineutraalisuuden saavuttamista ja toiminnan vastuullisuuden lisäämistä. HSY:n tulee panostaa ilmastohankkeisiin ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä.

HSY:n tulee sisällyttää toiminta- ja taloussuunnitelmaansa pääkaupunkiseudun kuntien yhteisesti sopimat tavoitteet kuntayhtymälle vuodelle 2025. Tavoitteet kuvaavat jäsenkuntien strategista tahtotilaa ja ne on valmisteltu yhteistyössä HSY:n kanssa. Tavoitteet ja mittarit ovat seuraavat:

1. Tuottavuuden nousu vuosittain vähintään 1,5 %, mittarit:

- Tuottavuusohjelman toimeenpano, toiminnan selkeä suuntaaminen perustehtävään ja investointiohjelman mitoitus sekä muut tarvittavat toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi
- Toimintamenot euroa/asukas 145,2 euroa/asukas
- omavaraisuusaste 25,2 %

2. Ympäristövastuullisuuden lisääminen, mittarit:

- Yhdyskunta- ja kotitalousjätteen kierrätysaste vuosittain, tavoitetaso 2025: vähintään 55 %
- Sekajätteen määrä 100 kg/asukas/vuosi
- Kasvihuonekaasupäästöjen määrä HSY:n omassa toiminnassa ja ulkoisissa palveluissa, tavoitetaso 2025: enintään 89 000 t CO₂-ekv
- Hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen hiilineutraalisuustavoitteeseen 2030 pääsemiseksi

3. Vesi- ja jätehuollon toimivuuden parantaminen, mittarit:

- Asiakasryhmä- ja toimintokohtainen asiakastytyvyyttä vuosittain, tavoitetaso vähintään 4,1/5

HSY:n vastine kaupunkien lausuntoihin

HSY:n strategisena päämääränä on talouden tasapainottaminen. Sitä tavoitellaan esimerkiksi hankintojen kehittämällä, toimintamenojen aktiivisella hillinnällä, asiakasmaksujen korotuksilla ja maksurakenteen uudistuksella, omistajalähtöisten investointien ennustettavuuden parantamisella ja investointien suunnittelujänteen pidentämisellä 20 vuoden mittaiseksi priorisoinnin ja taloussuunnittelun helpottamiseksi.

HSY:n strategiset tavoitteet ovat merkityksellisiä omistajakuntien ympäristötavoitteiden saavuttamisessa. HSY:n Hiilineutraali pääkaupunkiseutu – ohjelma ohjaa HSY:tä kohti hiilineutraaliuustavoitetta kohti.

HSY tavoittelee hyvää asiakaspalvelun tasoa ja haluaa toimia hyvässä vuorovaikutuksessa kaupunkien kanssa. Jätehuolto toteuttaa ns. Ekotoimintamallia, joka edistää alueen kiertotaloutta monitoimijaympäristössä.

Viestinnän ja neuvonnan ja tiedolla johtamisen keinoin lisätään tietoa jätteiden lajittelumahdollisuuksista kotitalousjätteen kierrätysasteen nostamiseksi. Sähköistä asiointia kehitetään ja asiakaskokemukseen panostetaan. Omistajalähtöisten investointien ennustettavuutta pyritään kehittämään yhdessä jäsenkuntien kanssa. Investointeja toteutetaan raamiajattelun avulla, jolloin merkityksellistä ei ole vain yhden vuoden aikana toteutetut investoinnit, vaan investointiohjelman hyvä hallinta kalenterivuosien yli. Vesihuollon investointien aiheuttamia työmaa-aikaisia haittoja pyritään minimoimaan työmaaavallonnalla ja läpijuoksutusaikojen lyhentämisellä.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää merkitä tiedoksi yhteenvedon jäsenkaupunkien lausunnoista HSY:n alustavaan toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2025–2027.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.